

LENINA KAROGS

Izdevējs kopš 1990. gada
29. marta
Maksa 3 kap.

LATVIJAS KOMUNISTISKĀS PARTIJAS PREIĻU RAJONA KOMITEJAS
UN PREIĻU RAJONA TAUTAS DEPUTĀTU PADOMES LAIKRAKSTS

Nr. 8 (6012)
SESTDIEN
1990. gada 20. janvāris

Preiļu rajona Tautas deputātu padomes lēmums „Par laikraksta „Leņina Karogs“ statusu“

Pārbaudes procesu tālāka attīstība izvirza uzdevumu demokrātizēt laikraksta „Leņina Karogs“ darbību, jo laikraksts „Leņina Karogs“ šobrīd ir vienīgā masu periodiskā avīze Preiļu rajonā. Laikraksta „Leņina Karogs“ demokrātizācijas mērķis ir:

1. Paplašināt un padziļināt atklātumu par Preiļu rajonā notiekošajiem sociāli ekonomiskajiem un sabiedriski politiskajiem procesiem, nodrošināt Preiļu rajonā patiesu preses un vārda brīvību.

2. Panākt, lai laikraksts „Leņina Karogs“ atspoguļotu visu rajona sabiedrībā esošo domu un uzskatu spektru, viedokļu daudzveidību Konstitūcijas un likumdošanas aktu ietvaros, kā arī ievērojot žurnālistikas ētiskās normas.

Šajā nolūkā Preiļu rajona Tautas deputātu padome nolēma:

1. Izmainīt laikraksta „Leņina Karogs“ statusu. Laikraksts „Leņina Karogs“ turpmāk uzskatāms par Preiļu un Līvānu novada laikrakstu, izdarot attiecīgu norādi laikraksta titulā, kā arī norādot laikrakstā, ka 1950. gada martā to nodibinājušas Latvijas K(b)P Preiļu rajona komiteja un Preiļu rajona izpildkomiteja.

Novada laikraksta redaktoru apstiprina Preiļu rajona Tautas deputātu padome.

2. Visiem Preiļu rajona iedzīvotājiem, visām rajonā esošajām partijām, sabiedriskajām un sabiedriski politiskajām organizācijām ir vienādas tiesības brīvi izteikt savas domas un viedokļus, iegūt un izplatīt sabiedriski nozīmīgu informāciju ar Preiļu un Līvānu novada laikraksta starpniecību, izņemot vienīgi to informāciju, kuras izplatīšana aizliegta ar Konstitūciju un attiecīgiem likumdošanas aktiem.

Nevienu partiju, sabiedriskajai un sabiedriski politiskajai organizācijai, kā arī atsevišķiem cilvēkiem nav monopoltiesību uz novada laikrakstu.

3. Nevienu partiju, sabiedriskajai un sabiedriski politiskajai organizācijai, kā arī vietējiem izpildvaras orgāniem nav tiesību iejaukties novada laikraksta redakcijas profesionālajā darbībā. Pēc likuma par presi un citiem masu informācijas līdzekļiem pieņemšanas redakcijas darbība tiek organizēta atbilstoši šī likuma prasībām.

4. Preiļu rajona Tautas deputātu padome uzskata, ka nomaināms novada laikraksta nosaukums un nolēma, ka laikraksta jaunais nosaukums būs „Novadnieks“.

5. Preiļu rajona Tautas deputātu padome ieteic redakcijai šādu novada laikraksta devīzi: „Par brīvu un demokrātisku Latviju!“.

6. Preiļu rajona Tautas deputātu padome uzņemas saistības līdz 1990. gada beigām atrisināt attiecīgajās republikas instancēs jautājumu par novada laikraksta nomināla (vienu numura cenas) paaugstināšanu, jo arvien biežāk laikraksta izdošanai nepieciešamie līdzekļi. Rajona Tautas deputātu padome risinās arī jautājumu par novada laikraksta redakcijas žurnālistu un pārējo darbinieku darba algas paaugstināšanu.

Vēlēšanu iecirkņu komisijas

Preiļu rajona Tautas deputātu padomes prezidijs, pamatojoties uz Latvijas PSR Likuma „Par Latvijas PSR tautas deputātu vēlēšanām“ 23. pantu, apstiprinājis Latvijas PSR tautas deputātu vēlēšanām izveidoto vēlēšanu iecirkņu komisijas šādā sastāvā:

1. AGLONAS VĒĻESANU IECIRKNIS

Anita—Anna Alberta m. Bar-
tuša — no Aglonas padomju
saimniecības darba kolektīva pa-
domes.

Irēna Ignata m. Valaine — no
Aglonas padomju saimniecības
darba kolektīva padomes.

Valentīna Jevgēniņa m. Vasiļ-
jeva — no Aglonas vidusskolas
darba kolektīva.

Tekla Staņislava m. Greize —
no Aglonas padomju saimniecī-
bās darba kolektīva padomes.

Alberts Jāņa d. Jonāns — no
Aglonas padomju saimniecības
darba kolektīva padomes.

Vija Kazimira m. Kalvāne —
no Aglonas internātskolas darba
kolektīva.

Jevgēnijs Alekseja d. Peli-
kāns — no Aglonas padomju
saimniecības darba kolektīva pa-
domes.

Vladislavs Jāzepa d. Putāns —
no energoceltniecības Daugav-
pils PMK Aglonas vienības dar-
ba kolektīva.

Monika Pāveta m. Pušņakova —
no Aglonas vidusskolas darba
kolektīva.

Jānis Staņislava d. Reinicāns —
no Preiļu 24. CRBP Aglonas
iecirkņa darba kolektīva.

Jānis Jāņa d. Ruskulis — no
Aglonas padomju saimniecības
darba kolektīva padomes.

Donāts Staņislava d. Stane-
vičs — no energoceltniecības
Daugavpils PMK Aglonas vien-
ības darba kolektīva.

Inese Jāzepa m. Survilo — no
Aglonas internātskolas darba
kolektīva.

2. AIZKALNES VĒĻESANU IECIRKNIS

Anna Indriķa m. Akmentīna —
no Aizkalnes devingadīgās
skolas darba kolektīva.

Aivars Staņislava d. Anspoks —
no Raiņa kolhoza valdes.

Jānis Alberta d. Butķevičs —
no Raiņa kolhoza valdes.

Juris Antona d. Lazdāns —
no Raiņa kolhoza valdes.

Irēna Franča m. Meņšikova —
no Aizkalnes devingadīgās
skolas darba kolektīva.

Ligita Ārija m. Popenkova —
no Raiņa kolhoza valdes.

Albīna Antona m. Romanov-
ska — no Raiņa kolhoza valdes.

Jevgēnijs Boleslava d. Sik-
snāns — no Aizkalnes deving-
adīgās skolas darba kolektīva.

Elizabete Pētera m. Sparāne —
no Raiņa kolhoza valdes.

Aina Timma — no Raiņa kol-
hoza valdes.

Galina Jāņa m. Cvetkova —
no Raiņa kolhoza valdes.

3. GAILIŠU VĒĻESANU IECIRKNIS

Pēteris Salimona d. Babris —
no Gailiņu ciemata vēlētajiem.

Iveta Pētera m. Bistrova —
no Gailiņu ciemata vēlētajiem.

Oļegs Vladimira d. Bistrovs —
no Gailiņu ciemata vēlētajiem.

Vitālijs Donāta d. Bortulis —
no Gailiņu ciemata vēlētajiem.

Pēteris Jāzepa d. Gedzuma —
no Gailiņu ciemata vēlētajiem.

Ligita Pētera m. Dzene — no
Gailiņu ciemata vēlētajiem.

Ivans Ignata d. Dzenis — no
Gailiņu ciemata vēlētajiem.

Alberts Jāņa d. Dubovskis —
no Gailiņu ciemata vēlētajiem.

Pēteris Apolinarija d. Limans —
no Gailiņu ciemata vēlētajiem.

Alberts Antona d. Mazurs —
no Gailiņu ciemata vēlētajiem.

Anastasija Daņilas m. Orlova —
no Gailiņu ciemata vēlētajiem.

Anastasija Donāta m. Poplav-
ska — no Gailiņu ciemata vēlē-
tajiem.

Staņislavs Jāņa d. Pūgainis —
no Gailiņu ciemata vēlētajiem.

Kuzma Alekseja d. Sergejevs —
no Gailiņu ciemata vēlētajiem.

Valerjans Bonifācija d. Stass —
no Gailiņu ciemata vēlētajiem.

Irēna Johima m. Stass — no
Gailiņu ciemata vēlētajiem.

Staņislavs Jāņa d. Stačs — no
Gailiņu ciemata vēlētajiem.

Alberts Bronislava d. Upenieks —
no Gailiņu ciemata vēlētajiem.

Arnis Vaclava d. Jaudzems —
no Gailiņu ciemata vēlētajiem.

4. GALEŅU VĒĻESANU IECIRKNIS

Dzintra Imanta m. Anšverīna —
no kolhoza „Galēni“ pirmā ražo-
šanas iecirkņa darba kolek-
tīva.

Aina Bronislava m. Bebrīša —
no kolhoza „Galēni“ otrā ražo-
šanas iecirkņa darba kolek-
tīva.

Uldis Pētera d. Broks — no
kolhoza „Galēni“ pirmā ražošanas
iecirkņa darba kolektīva.

Oļga Ādama m. Bruzgule —
no kolhoza „Galēni“ otrā ražo-
šanas iecirkņa darba kolektīva.

Imants Leontija d. Vanags — no
kolhoza „Galēni“ pirmā ražoša-
nas iecirkņa darba kolektīva.

Vasilijs Semjona d. Volkovs —
no kolhoza „Galēni“ otrā
ražošanas iecirkņa darba kolek-
tīva.

Māriete Antona m. Gribuste —
no kolhoza „Galēni“ pirmā ražo-
šanas iecirkņa darba kolektīva.

Marija Staņislava m. Dārznie-
ce — no kolhoza „Galēni“ pirmā
ražošanas iecirkņa darba kolek-
tīva.

Jurijs Pētera d. Livmanis —
Trubiņš — no Galēnu devinga-
dīgās skolas darba kolektīva.

Ladislavs Jāņa d. Meikulāns —
no kolhoza „Galēni“ darba kolek-
tīva.

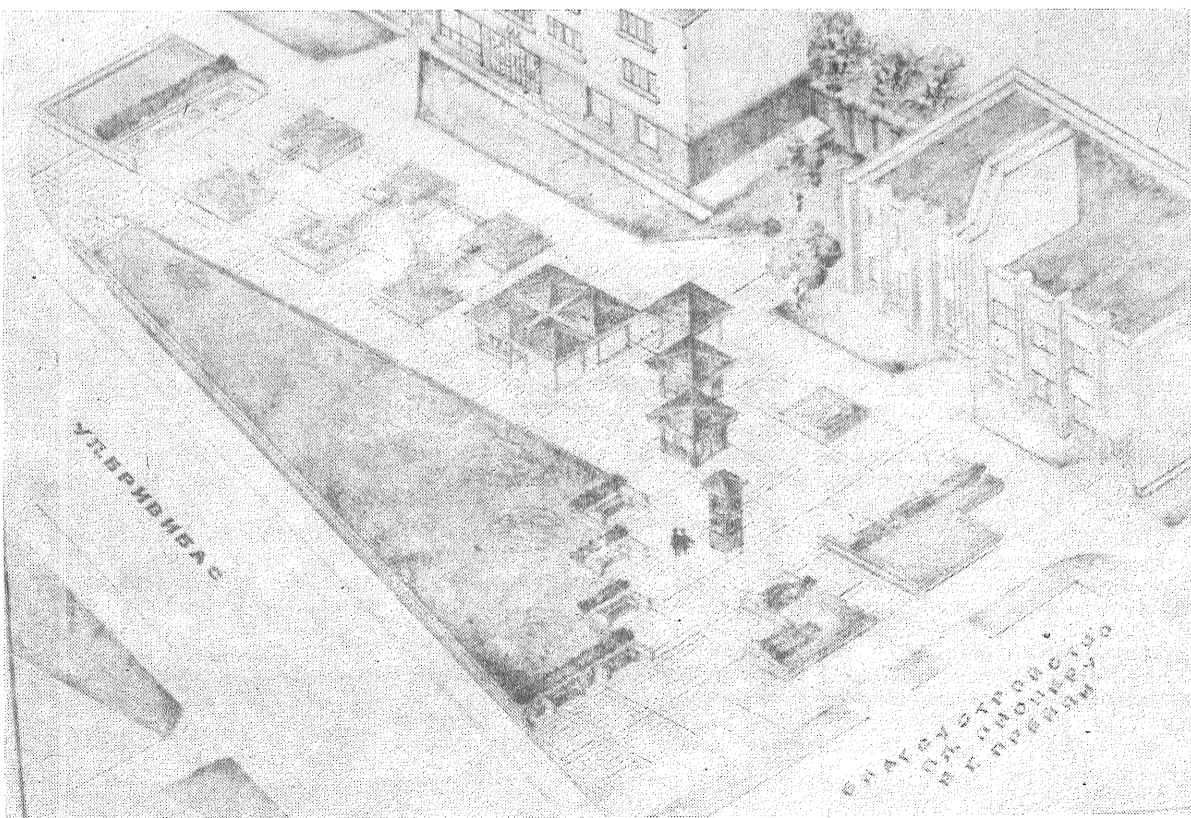
Tatjana Nikitā m. Soboleva —
no kolhoza „Galēni“ otrā ražo-
šanas iecirkņa darba kolektīva.

Oļga Aloiza m. Upeniece —
no kolhoza „Galēni“ pirmā ražo-
šanas iecirkņa darba kolektīva.

Pēteris Aleksandra d. Saba-
rovs — no kolhoza „Galēni“
otrā ražošanas iecirkņa darba
kolektīva.

(Turpinājums sekos.)

Kas notiek Preiļu centrā?

Lēnām, tomēr pakāpeniski tiek labiekārtots pilsētas centrs. Gribu paskaidrot, ka labiekārtošanas darbi vēl tikai uzsākti, un ne jau tāds, kāds izskatās šobrīd, būs pilsētas centrālais laukums.

Pabeigta zālāju iezogšana ar betonu apmalēm. Taču — kvalitāte varēja būt labāka. Turklāt pēc projekta betona apmalēs jāapstrādā ar efektīgu un izskatīgu apdares materiālu „poligranu“, kas vienlaikus nosegs nekvalitatīvo betonu. Augšā tiks izvietoti dekoratīvi parapeta elementi no keramikas. Tie pietiekli rupnīca „Lode“ Nišās starp apmalēm būs atputas soņņi.

Athkušo laukuma daļu klās neliela izmēra trotuāru flīzes, kombinācija ar laukakmens bruģi. Šādu arhitektonisko risinājumu izvēlējāmies tāpēc, ka šis laukums iekļaujas vēsturiskajā apbūvē ansambli.

Centrālajā laukuma daļā iepriekš taksfoniem paredzēti nelieli kioski, kurus būvēs pēc individuālā projekta. Tālos varēs organizēt sezonas tirdzniecību. Laukumā būs īpatnēji oriģinālas konstrukcijas apgaismes lukturi, pie veikalmeņu paplašināšanās zālā zona. Kad celtniecības darbi tiks paveikti, apmēram puse no visa centrālā pilsētas laukuma būs apzālumota. Tiks

uzstādītas dekoratīvās puķu vāzes, izveidota reklāmas un informācijas stēla.

Jūs jau ievērojāt, ka uz grāmatu nama „Latgale“ fona pelēcīgās izskatās pārējo tirdzniecības ēku fasādes. Tas noteikti tiks rekonstruētas. Plānojam, ka arī to atjaunināšanā izmantosim „poligranu“. Jāizņemot arī universālvaiķala fasāde. Bet šie darbi ir atkarīgi no pasūtītāju izvēlības, jo dokumentācija remontiem jau tiek izstrādāta.

Musuprāt, pilsētas centrā nevajadzētu valrs novietot Godā plāksni. To varētu pārkārtot par Preiļu novada reklāmas un propagandas stendu izgatavošanai krasainas fotogrāfijas, nelielus maketus utt. Citiem vārdiem sakot, šī stendā varētu atainot rajona dzīves aktualitātes.

Tātad — pārāgri izdarīt secinājumu, ka pilsētas centra rekonstrukcija ir saplānota aplam. Vispirms vajag visus darbus pabeigt Gribas ticēt, ka tad jūsu domas mainīsies. Skiet, ka vienlaikus ar rekonstrukciju, vajadzētu padomāt par Pionieru laukuma nosaukuma maiņu.

V. NIKOLAJEVS.

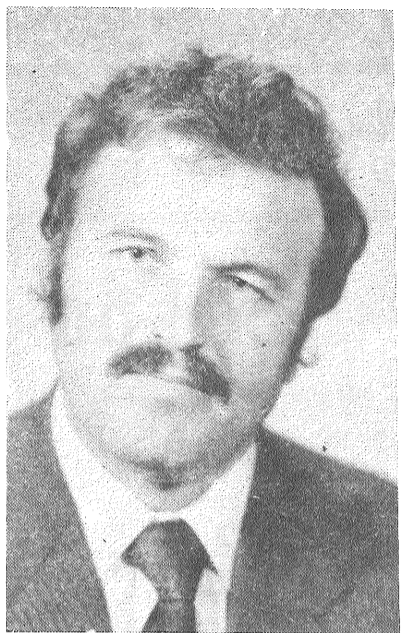
rajona galvenais arhitekts
ATTELA: centrālā laukuma
projekta fragments.

J. ZANDES foto

Konstantīna Vilcāna vēlēšanu platforma

21. janvārī notiks Līvānu pilsētas Tautas deputātu padomes deputātu atkārtotās vēlēšanas trijos vēlēšanu apgabalos. 3. vēlēšanu apgabalā balotējas Konstantīns Vilcāns.

Konstantīns Andreja d. Vilcāns ir dzimis 1951. gada 6. janvārī Preiļu rajona Rauniešu ciema Sultes kāleja ģimenē. 1974. gadā beidzis Rīgas Politehnisko institūtu, iegūstot inženiera mehāniķa kvalifikāciju. Strādā Līvānu būvmateriālu un konstrukciju kombinātā par galvenā inženiera vietnieku. Dzīvo Līvānos kopš 1974. gada. Precējies. Audzina divas meitas.

Iepazīstinām 3. vēlēšanu apgabalā vēlētajus (Rīgas ielas 26./28. mājas iedzīvotāji) ar Konstantīna Vilcāna vēlēšanu platformu.

- Iestājos par politiskās un ekonomiskās suverenitātes nodrošināšanu un neatkarīgas Latvijas valsts atjaunošanu.
- Iestājos pret patiesības monopelizāciju, atbalstu daudzpartiju sistēmas izveidošanu un nostiprināšanu.
- Iestājos par tautas pašpārvaldes principu ieviešanu dzīvē — reāli darboties Līvānu pilsētas pašpārvaldes struktūras izveidē un Līvānu patstāvības nostiprināšanā.
- Esmu par lauksaimniecības dekollektīvizāciju, par rūpniecības uzņēmumu pārprofilēšanu (arī veco pārstrādes uzņēmumu atjaunošanu) lauksaimniecības produkcijas pārstrādei, inventāra ražošanai lauksaimniecībai; par

- zemnieku saimniecību nodrošināšanu ar būvmateriāliem pirmām kārtām.
 - Iestājos par īpašuma formu daudzveidību, sevišķi uzsvāru liekot uz privatīpašuma atjaunošanu (arī uz zemi).
 - Iestājos par Līvānu pilsētas infrastruktūras izveidi un attīstību.
 - Cīnīšos par ekoloģisko tīrību Līvānu pilsētā un iedzīvotāju veselības aizsardzību, par apvedceļa būves sāksanu ap Līvāniem.
- K. VILCĀNS,**
deputāta kandidāts 3. Līvānu pilsētas vēlēšanu apgabalā

Vai gatavi kongresam?

● Nākošnedēļ — LĻKJS 24. kongress. Kongress, no kura rezultātā būs atkarīgs, kāda vai — kādas jaunatnes organizācijas turpmāk veidosies un pastāvēs Latvijā, kāda vieta starp tām tiks ierādīta komjaunatnei.

Viedokļi — jo dažādi, un katram no tiem savi piekritēji. Arī — komjaunatni likvidēprasiņotājiem. Kuru no tiem atbalstīsim? Kuru organizāciju veidosim mēs? Latvijas Jaunatnes Savienību? Latvijas Jaunatnes Sociālistisko Līgu? Varbūt tomēr — patstāvīgu, no VLKJS neatkarīgu Latvijas komjaunatni?..

Par to 12. janvārī tiekoties runāja jaunieši, kas 26. — 27. janvārī līdz ar citiem kongresa delegātiem teiks «jā» vai «nē» komjaunatnes organizācijai Latvijā.

Tā kā komjaunatnes rajona komitejas pirmais sekretārs A. Staužs pēdējo nedēļu laikā aktīvi darbojas Rīgā, kongresa sagatavošanas grupā, viņš rajona de-

legātus varēja sīkāk iepazīstināt ar to, kā noris gatavošanās kongresam, kādas pārmaiņas, jaunas idejas un priekšlikumi nākuši klāt, kāds noskaņojums valda citos rajonos un pilsētās.

Mūsu rajona delegācijas noskaņojums drīzāk ir maskēti samierniecīgs nekā radikāls. Lielākie radikāļi un maksimālisti, protams, skolēni. Pārējie, apsverot «par» un «pret», gandrīz viennozīmīgi noraidoši vērtējot organizācijas nosaukuma vārdus «Lenīna» un «Komunistiskā», pēc pailgas sarunas, tomēr palika pie kopējā viedokļa — par patstāvīgas Latvijas komjaunatnes organizācijas saglabāšanu, kas pēc saviem ieskatiem sadarbotos vai koordinētu darbību ar citvalstu līdzīga profila vai nosau-

kuma organizācijām, tai skaitā — ar VLKJS.

Latvijas komjaunatne visā savas pastāvēšanas laikā ne brīdī nav bijusi patstāvīga organizācija, un šobrīd patstāvības iegūšana organizācijai nozīmētu daudz vairāk (vairāk gan materiāli nekā morāli) nekā nosaukuma maiņa. Lūk, ar šādu viedokli uz kongresu dosies mūsu rajona delegāti.

Saireizē visi izvēlējis savām interesēm un darba spējām piemērotāko komisiju (Valsts jaunatnes politikas; Vēstures, kultūras, Organizatorisko, Programmas sagatavošanas vai Rezolūcijas komisiju), kurā darbošies kongresa laikā.

S. JOKSTE

P. S. Ja kādam ir tēja vai kafija, var zīlēt biežumos, kas no tā visa sanāks un cik vēsturisks kļuš šai vēsturiskajā laikā notiekošais Latvijas komjauniešu 24. kongress.

Dzejnieces simtgadē iejot

Oktobrī atzīmēsīm dzejnieces Naaizmērstules simtgadi. Šī novada kultūras vēsturē svarīgā notikuma atzīmēšana — agloniešu pienākums. Seit pagājusi Rozālijas Tabiņes mūža lielākā daļa, seit viņa arī atdusas.

Lai pienācīgi gaismā celtu nepelnīti aizmirsto un aizliedzto Naaizmērstuli, 10. janvārī Aglonā tika izveidota dzejnieces simtgades svinību orgkomiteja. Tās darbu vada kultūras nama direktore Jānina Streike un ciema bibliotēkas vadītāja Marija Nīķi-Forova.

Jau divus gadus aglonieši godina kādreiz slaveno pedagogi un pazīstamo rakstnieci. Šī gada rūpēs ir ne tikai izziņāt R. Tabiņes biogrāfiju, bet arī izvērtēt viņas literāro mantojumu (talkā tiksaicināti literatūras zinātnieki), pierakstīt bijušo audzēkņu atmiņas. Tādēļ atsaukties tiek lūgti viņas bijušie skolnieki, visi tie, kuriem ir saglabājušies Naaizmērstules darbi. Tuvāk iepazīstoties ar Naaizmērstules diari, mēs sev atklāsim latgaliešu nacionālās atmodas dominējošos motīvus:

dziļu mīlestību uz savu dzimteni, karagājienu pret tumsu un nabadzību, kas nomāc dzimteni, saucienus uz gara gaismu, cīņu ar pārtautošanas briesmām. To jo spilgti apliecina jau pirmais atklātibā nākušais darbs: tēlojums «Tu navaicoj mani».

Latgaliešu bērnu un jaunatnes literatūras iedibinātās simtgadē ir paredzēts arī skolēnu daiļlasīšanas konkurss. Protams, latgaliešu valodā.

V. ROMANOVSKIS

**NO LATVIJAS PSR
AUGSTĀKĀS PADOMES
PREZIDIJA
1989. GADA 1. DECEMBRA
DEKRĒTA PAR
APBALVOŠANU AR MEDAĻU
«DARBA VETERĀNS»
PREIĻU RAJONĀ APBALVOT:**

mellioratīvo sistēmu pārvaldē:
Albertu Veiguli — inženieri,
Gregoru Vilcānu — strādnieku,

Arnoldu Gierkeni — inženieri,
Jāni Znotiņu — strādnieku, Vi-
tāliju Liepnieku — inženieri,
Raimūdu Pastari — vadošo in-
ženieri, Helēnu Pizeli — in-
ženieri, Eduardu Rožinski —
strādnieku, Pēteri Rubeni —
strādnieku, Irēnu Ūgaini — eko-
nomisti, Andreju Sņepstu —
strādnieku, Franci Jalinski —
galveno inženieri.
Dzīvokļu un komunālās
saimniecības ražošanas apvienībā:
Nīnu Stepanovu — istabēni.

Bērni — mūsu nākotne!..

...Cik pazīstams sauklis, vai ne? Tikai pašiem bērniem, šķiet, labāk patīktu, ja pleaugušie teiktu: «Bērni — mūsu tagadne». Varbūt tad vairāk būtu kvalitatīvu bērnu apgērbu, labu produktu un jauku spēļu mantīnu, un mamiņām nevajadzētu krist izmisumā, pēc brīvām vietām bērnodarzos klausīnot...
Starp citu — par bērnodarziem. Tie mūsu rajonā līdz pagājušajam gadam pēc skaita bi-

ja astoņpadsmit. 1989. gadā klāt nāca vēl četri. Kolhozos «Vārka», «Zeltā vārpa» un «Sīlkalns» uzcelti no jauna, kolhozā «Sarkanā ausma» — izveidots pielāgotā telpa.
Sogad jau zināms, ka darbu sāks vēl divi bērnodarzi. Somēnes tas būs Preiļu pilsētas bērnodarzs «Auseklītis», bet uz varas beigām — augustā — Silājānos.
Ja turpinām mūsu sociālo at-

tistību rēķināt pa piecgadēm, tad šis — 1990. gads — ir 12. piecgades pēdējais gads. Un tas nozīmē, ka līdz gada beigām, kā plānojuši, bērnodarzus uzcelt arī Kirova un Dzeržiņska kolhozos, kolhozos «Galēni», «Nākotne» un «Jersika». Jeb, varbūt, ceļniekonkuli uzskata, ka bērni nevis mūsu tagadne, bet — tā nākotne?..
S. JOKSTE

Kas sastādīja deportējamo sarakstus?

1949. gada 25. marta rītu atceros vēl kā šodien. Kā jau pavasarī, kusa sniegs un apkārtņi tina biezā migla. Eļot uz skolu. Aizkaļņē mani apdzina vairāki zirgu patūdi. Pustumsā ieraudzīju, ka vienās ra-gāvās starp nepazīstamiem vīri-šiem sēdēja mans klasesbiedrs Al-bīns Bricis ar savu vectēvu.
— Albīn, kur tu? — kliedzu.
Viņš paskatījās uz mani sarau-tām, nogurušām acīm, taču neko neatbildēja.
Divinie paļūki aizbrauca garām skolai.
Ieejot klasē, maniĻu drūmu sa-
traukumu. Valadzēja sākties mācīb-
stundai, bet kāda puse skolēnu ne-
bija ieradusies.
— Notiek izvešana, — paziņo-
ja ienākūšais skolotājs. — Stundu ne-
būs. Varat iet mājās.
Izvešana... Kas tā tāda — prā-
toļu, nesaprazdams šī vārda iedū-
ļi? — Izvešana, manī klasesbied-
rī Albinis Bricis, Leons Purvins, Pīre-
Pūdža (vārdus neatceros) ar ģime-
nēm, daudzi citi.

mana laikos bija aizsargs. Taču viņš mira pirms četrdesmitā ga-da, kad dēlam bija divi gadi. Kā Raudavkas Bricu ģimenī va-rēja pieskaitīt tautas ienaidnie-kiem? Uz Sibīriju aizveda ne-varīgos vectēvu un vecmammu, māti, divpadsmitgadīgo Albīnu.
Purviņu vecākais dēls savā jaunības muļķībā bija aplaupījis pastu — pievācis dažus simtus rubļu. Par to viņš saņēma bargu cietumsodu. Bet vai tā dēļ vajadzēja izvest māti ar nepilngā-dīgajiem bērniem? Purvini Bab-ros bija tik nabadzīgi, ka viņiem pat savu māju nebija.
Pūdžu ģimenes vaina laikam bija tā, ka viņi Bivbānos uzcēla lepņāku kūti nekā kaimiņiem: ar mūra stabiem. Pīzeļu ģimeni no Kudļiem arī izveda bez vai-nas, vienkārši skaita pēc.
Tagad jautā: kā vedēji — karavīri varēja zināt, kuri jā-
aizved, kas sastādīja deportējamo sarakstus?
Ne jau Maskavā vai Rīgā sa-
stādīja šos sarakstus. Sastādīja
uz vietas, pagastos. Tie paši
vietējie varas vīri. Tas ir skaid-
rāks par skaidru.

Laiks iet, šie sarakstu sastā-dītāji lielāko daļu ir jau miruši. Neticu, ka toreizējie pagastu partorgi neko nezinaja par iz-vešanu, nebija lietas kursā par deportējamo sarakstiem. Kaulin-tēvs, slavenā Ogres kolhoza «Lācplēšis» priekšsēdētājs, pēc-kara gados Jumpravas pagasta partorgs, vienā no intervijām korespondentam pateica: «Kad man jautāja, kuri no pagasta laudīm ir jāizved, atbildēju, ka tādu nav».
Humānā un godīgā partorga attieksme paglāba cilvēkus no deportācijas, ciešanām. Bet ci-tos pagastos, arī mūsu naba-dzīgajā Latgalē, vietējie varas vīri «atrada» daudzus tautas ie-naidniekus un kulakus, deportā-cijas plānus pārpildīja.
Pirms dažiem gadiem jautāju diviem bijušajiem pēckara pa-gasta partorgiem (tagad viņi jau ir miruši): vai viņi piedalījās izvešanā, ko zināja par to?
— Nepiedalījāmies un nezi-nājām neko! — atbilde bija ka-tegoriska.
Kas zināja — bijušie pagasta

vecākie? Arī to ir maz dzīvu palicis. Arī viņi, tāpat kā part-orgi, klusē.
Par deportāciju neesot sagla-bājies nekādu dokumentu. Muļ-ķības! Valsts drošības komitejas slepenajos arhīvos Rīgā ir zīņas par turpat vai katru latvieti, kas pēdējā kara vētrās nokļuvis ā-rzemes, un te nav (ī?) izvesto sarakstu, nav zināmas (ī?) perso-nas, kas tos sastādījušas un pa-rakstījušas.
Kad pēc kara izveidoja Rai-poles ciema padomi, par tās priekšsēdētāju nezināt kurienes atsūtīja Rodionovu. Viņš neprata latviešu valodu, bet ļoti labi prata iedzīvotājiem draudēt ar Sibīriju, uzreiz sazīmēja «tautas ienaidniekus». Rodionovu vāja-dzēja pazēmiģi godāt, cienīt un cienāt: viņam patika zemnieku sētās labi paēst un iedzert. Kur bija kāds gods, tur klāt Rodio-novs. Lūgts vai nelūgts. Amats viņam bija, bet nebija, kur dzī-vot. Tādēļ jau otrāī dienā pēc izvešanas viņš «iekārtojās» de-portēto Bricu mājās kā īsts saimnieks.
Tādu «varas vīru» pietiekoši bija no vietējo ienīcinātāju vi-dus. Pārkaris pār plecu automā-tu, augām dienām pa apkārtējam sādžam klīda un baidīja zem-niekus Vucāņu Rajeckis, vienmēr izsalcis un kārs uz ledzeršanu bija Kalvānu Mitka, Raipoles Sostokovičs. Viņi nebija raduši

godīgi strādāt, bija pēdējie pil-
kadības, bet te — padomju va-
ras sargi un aizstāvji. Tādi kā
viņi palīdzēja sastādīt deportē-
jamo sarakstus, realizēt nevainī-
gu cilvēku izvešanu.
Pēc Staļina nāves deportēta-
jiem atļāva atgriezties dzimtenē.
Latvijā pārbrauca arī mans klā-
sesbiedrs Albīns Bricis ar māti
(vectēvs un vecmamma nomira
Sibīrijā). Viņš apmetās Rīgā pie
māsmas (tā izvešanas laikā mācī-
jās augstskolā un palika nede-
portēta). Dabūjis Albīna adresi,
1957. gadā viņu apciemoju. Bēr-
nībā taču bijām labākie draugi,
un cerēju uz priecīgu un aizkus-
tinošu atkalredzēšanu. Bet Al-
bīns bija drūms un nerunīgs,
tāds pavisam noslēgts. Ne vēsts
no agrākā biedrskuma, jautru-
ma, atklātības. Tas bija pavisam
cits cilvēks, apātisks, fiziski un
garīgi salauzts. Pasēdējām kādu
stundu gandrīz klusēdami. Sa-
runa nevedās, un, kontaktu ne-
raduši, šķīrāmies.
Klasesbiedrene Pīzele, atgrie-
zusies no Sibīrijas izsūtījuma,
dzīvo Preiļos. Par Purviņu un
Pūdžu neko nezinu. Varbūt jau
aizsaulē, jo Golgātas ceļu līdz
galam izgāja ne katrs — daudzi
Sibīrijā nespēja pielāgoties grū-
tajam dzīves un klimatiskajiem
apstākļiem, saslima un priekš-
laicīgi nomira.
J. GURGONS

Kad tiekas skolotāji

ATTELOS:

◆ Dravnieku devingadīgās skolas direktore Evelīna Visocka (no kreisās) un Aizkalnes devingadīgās skolas direktore Irēna Meņšikova. Vinām tika piešķirta nozīme «Teicamnieks tautas izglītības darbā»; ◆ draudzīgs rokaspieldiens...

J. SILICKA' foto

katedras vecākā pasniedzēja J. Kapralova savā lekcijā runāja par skolēnu tipiem, par diferenciāciju, skolēnu un skolotāju satiksmes kultūru. Minēja konfliktsituācijas, ieteica to risināšanas paņēmienus, ieteica, kā tādās reizēs rīkoties skolas vadībai, kā arī apsprieda citus jautājumus. Rajona skolotāji augstu novērtēja lektores kompetenci psiholoģijas jautājumos. Ir panākta vienošanās — nolasīt lekciju ciklu par psiholoģijas jautājumiem.

nieks tautas izglītības darbā» apbalvoti F. Livmanis, I. Meņšikova, E. Kivleniece, E. Visocka, T. Kozlova.

Ar Latvijas PSR Tautas izglītības ministrijas Goda rakstiem apbalvoti J. Skutelis, M. Indāne, B. Jokste, E. Arnicāne, M. Ancāne, A. Kokins, J. Boļšakovs.

Ar rajona izpildkomitejas Goda rakstiem apbalvoti J. Znotiņš, A. Skrauča, M. Buka, L. Kalviša.

Rajona skolotājus sveikti bija ieradies Lietuvas PSR Utenas rajona skolotāju koris, kurā ir 50 dziedātāji. Kora sniegumā klausījāmieš gan lietuviešu tautas dziesmas, gan klasiķu darbus. Ciemīņu kori sveica rajona izpildkomitejas priekšsēdētājs J. Vucēns. TIN vadītājs J. Lazda, mūsu kora diriģenti A. Vucāns un S. Oša.

Bez tam ciemiņi apskatīja arī Preiļu siera rūpnīcu. Te viesu simpātijas iemantoja ekskursiju

vadītāji E. Savickis un A. Jaunkalns.

Sanāksmes laikā rajona skolotāji viesi iepazīs ar skolotāju labākās pieredzes materiālu izstādi. Notika vislabāk sagatavoto materiālu atlase uz Latvijas zonas izstādi, kas februārī notiks Rēzeknē.

Par sanāksmes dalībniekiem rūpējās sabiedriskās ēdināšanas uzņēmumu apvienība, rajona kultūras nama darbinieki, bet grāmatu nams «Latgale» parūpējās par skolotāju īpašu apkalpošanu.

Skolotāju pasākumos piedalījās LKP rajona komitejas sekretāre I. Jansone, kā arī citi partijas un padomju darbinieki.

Intensīvi pašrādāja skolotāju koris diriģenta E. Džiluma vadībā. Sekmīgi sagatavojās rajona kora skatē, izveidoja koncertdarbības grafiku.

M. VOLKOVA, TIN metodiskā kabineta vadītāja

Nemanot aizritējušas skolēnu brīvdienas. Kā vienmēr spraigas tās bijušas rajona skolotājiem. Decembra beigās un janvāra sākumā republikas skolotāju kvalifikācijas celšanas institūtā (RSKCI) notika skolotāju vasaras kursu ievadlekcijas. Atšķirībā no iepriekšējiem gadiem kursi paredzēti trijās izlaicīgās sesijās. Tas organizēts tāpēc, lai skolotāji vasarā spētu izmantot savus atvaļinājumus. Otrā starpsesija —

februārī, martā. Vasaras sesijas ilgums būs tikai divas nedēļas. No mūsu rajona kursos piedalās ap 50 skolotāji.

Brīvdienās klašu un internātu audzinātāji tikās ar psiholoģiem A. Griču un J. Kapralovu no RSKCI.

Skolotāju kopējā sanāksme notika pie Jaungada eglītes. Pedagoģus sveica rajona izpildkomitejas priekšsēdētāja vietniece V. Vucāne. RSKCI Psiholoģijas

Rajona klašu audzinātāju metodiskās apvienības vadītāja. Preiļu 1. vidusskolas ārpuskolas un ārpusklases darba organizatore R. Lustika pastāstīja par latviešu tautas tradīciju iedibināšanu skolā, klases kolektīvā, dalījās pieredzē par gūtajiem iespajdiem, ciemojoties Mađonas rajona Praulienas devingadīgajā skolā.

Vairāki skolotāji saņēma apbalvojumus. Ar nozīmi «Teicam-

bedīts. Sākot ar 13. numuru, redaktors bija V. Rubuļš.

Avīze «Jaunas Zinas» iznāk nepilnus divus gadus — līdz 1914. gada augustam. Apstāšanās iemesls — avīzes vadītāju un līdzstrādnieku iesaukšana pirmajā pasaules karā.

Kāda tad bija avīzes darbība, kādus jautājumus tā apskatīja? Pirmajā avīzes «Jaunas Zinas» numurā ievadrakstā izklāstīti galvenie tās mērķi: «Mūsu «Jaunas Zinas» mēs gribam padarīt par tautas balsi, par mūsu dzimtenes aizstāvētāju un ceļa rādītāju. Mēs aizstāvēsim visu, kas ir taisnīgs un likumīgs. cik varēdami, nesīsim gaismu un zināšanas tur, kur cilvēki vārgst aiz nežēlas un tumsas. Tādēļ mēs aizstāvēsim un gaismosim mūsu zemniekus — arājus, kuri ir mūsu tautas spēks un fundamentis. Mēs pūlēsimies pacelt godā mūsu latvisko valodu un kerosim par tās tiesībām tur, kur tautai pieder mācīties vai runāt savā dzimtajā valodā.»

Lai šos uzdevumus veiktu, avīze daudz rakstos regulāri apgaismoja nacionālos jautājumus, kooperācijas kustību, sabiedriski kulturālo dzīvi Latgalē, par skolām un izglītību. Avīze nodibināja sadarbību ar Kurzemes un Vidzemes latviešiem, vēloties šim jautājumam vairākus izsmelošus rakstus. Pie «Jaunu Zinu» avīzes redakcijas pastāvēja līdzstrādnieku padome, kura apsprieda un pieņēma rakstus drukāšanai. Padomes sastāvā ienāca tā laika ievērojamākie darbinieki: V. Krops, F. Kemps, P. Laizāns, Juris Pabērzs, V. Rubuļš un A. Trasūns. Padomes locekļi bija arī galvenie avīzes līdzstrādnieki.

F. Kemps rakstīja par latviešu valodu un latgališu ortogrāfiju, par baznīcas lietām, kā arī līdzdarbojās «Stostu un Dainu» nodalā, kurā atspoguļojas bagātīgs dailliteratūras materiālu klāsts. Vladislavs Rubuļš sniedza rakstus nodalā «Jaunumi Latvijā». P. Laizāns — par iekšējo un ārējo politisko stāvokli un jaunākajiem politiskajiem notikumiem. Juris Pabērzs avīzē sniedza lielāko daļu no saviem dailliteratūras darbiem — stāstus un dzejoļus, kā arī publicistiskus rakstus. Avīzē vēl parstāvēja citas nodaļas: «Reigas kronika» (tautas daļu tuvināšanās nolūkā plaši apgaismoja Baltijas latviešu dzīvi), bet «Pēterburgas kronika» — Pēterpils latgališu kolonijas dzīvi. «Kas nūteik vysi Krivejā». «Kas doros vysi pasaulē», «Strodniku dzeive». «Zemkūpeiba», «Zineibu orūds» un «Tierģus zinas».

Tā laika visos latgališu preses izdevumos (laikrakstos un žurnālos) Juris Pabērzs bija aktīvs līdzstrādnieks, un rakstniecības darbam viņš veltīja daudz laika un enerģijas.

Politiski sabiedriskais un literārais zemnieku nedēļas laikraksts «Latgalītis»

iznāca no 1920. gada 5. marta (tā darbība apstājās 1926. gadā). Sākotnēji par laikraksta redaktoru strādāja S. Kambala, no 1920. gada līdz 1922. gadam un 1925. gadā avīzi rediģēja Juris Pabērzs, bet jau 1925. gadā viņš rediģēja dailliteratūras žurnālu «Dzimtenes Skanās». Laikrakstu «Jauno Straume» un «Jaunais Vords» ievadrakstos Juris Pabērzs aktīvi atsauca uz katru svarīgāko notikumu valsts likumdošanā, apskatīdams jauniznākušos likumus un rīkojumus no juridiski praktiskā viedokļa un izteikdams lietišķu kritiku par vairākiem likumprojektiem. Žurnāla «Dzimtenes Skanās», kura organizēšanā un veidošanā Juris Pabērzs allaž bija aktīvs un ieži arī vadošs darbinieks, lappusēs parādījās daudzi viņa dzejoļi un stāsti.

Jura Pabērza visrosīgākā literārā darbība dzejā ir 1912. — 1914. gados. Turpmākajos gados Juris Pabērzs vairāk pievērsās stāstu rakstīšanai. Labākie no visa uzrakstīti (dzejoļi, poēmas un stāsti) tika apkopoti 1924. gadā iznākušajā 190 lappusēs biežajā krājumā «Rūzes un ērkšķi», kurā sakopoti 83 dzejoļi vai garāki dzejoļumi (poēmas) un 17 stāsti. Kā viena rakstnieka dailliteratūras kopojums tas ir pirmais latgališu literatūra.

Jura Pabērza krājuma dzejoļi pēc to satura būtu sagrupējami šādi: 1) tautiski nacionālais motīvs; 2) dabas lirika; 3) mīlas izjūtu atskaņa un 4) dažādi motīvi. Pirmā grupējuma dzejoļos izskan nacionālās atmodas motīvi, kuri nodarbināja visu nacionālās atmodas darbinieku domas un centienus: cīņu pret tumsu, kas vēl valdīja dzimtenē, sauciens uz gaismu un brīvību. Lai ceļā uz gaismu ir jāpārvar tumsas spēki, kuri cenzūras apstākļu dēļ salīdzināti ar pūcēm, kraukļu bariem, plēsīgiem suniem un vilkiem, lai ceļš miglā un tumsā klāts un nevienā ceļa biedra nav — lai cīņa par gaismu ir grūta un nevienlīdzīga, tomēr tā ir pilna spara, enerģijas un panākumu, kad sirdi kvēl cerība, ka reiz pār dzimteni gaismas ausis, paspīdēs spožie, jaukie un siltie saules stari, tumsas spēki būs uzvarēti, tie projām bēgs. Tāpēc ikvienam, kas mīl savu dzimteni un skumst par tautas dzīvi tumsā, jādomas cīņā par tās gaišāku nākotni, jādomas modināt miegā guļošos brāļus, lauzt vecās mūra sienas, vergu važas zemē mest. Dzejoļos daudz spara, entuziasma un nelielkolutas dzimtenes mīlestības. No krājuma labākie dzejoļi: «Draugam» (9. lpp.), «Uz priekšu» (29. lpp.), «Nabadoji, broleit» (29. lpp.), «O, naskumsti, draugs» (34. lpp.), «Cela draugim» (51. lpp.) un citi. Simpātiski, pievilcīgi ir vairāki Jura Pabērza dzejoļi, kuros viņš pēc tautas dziesmu motīviem ir ietērpis svešumā aizgājušu tautiešu ilgās pēc dzimtenes.

K. GAILUMS (Nobeigums sekos.)

Latgaliēša

colš mūžībā...

Juris Pabērzs kopā ar dzīvesbiedri Veroniku piecdesmitajos gados. AUTORA foto

par latviešu tautas daļu (novadu) apvienošanās nepieciešamību (Latgale toreiz ietilpa Baltkrievijas sastāvā Vitebskas guberņā) un vienlaicīgi tiek ievēlēta latgaliēšu organizācijas komisija, kuras uzdevums ir izstrādāt apvienošanās programmu un sasaukt Latgales kongresu tās pieņemšanai. 1917. gada 3. un 4. decembrī Rēzeknē notika Latgales strādnieku, kareivju un zemnieku pārstāvju kongress, kas pasludināja padomju varu visā Latgalē un pieņēma lēmumu par nepieciešamību Latgalei apvienoties ar pārējo Latvijas teritoriju.

Pirmie Jura Pabērza dzejoļi tika iespiesti avīzē «Dryva» slejās. Tālāk viņa literārā darbība aktivizējās un turpinājās avīzē «Jaunas Zinas», kura ir ievērojami progresīvāka satura ziņā par iepriekšējo.

20. gadsimta sākumā, latgaliēšu intelligences pulciņam pieaugot, tās aprindās rodas zināma nogrupēšanās. Radikāli noskaņotā intelligences daļa pārmet avīzei «Dryva» mērenu virzienu un nespēju cīnīties ar pārpoļošanās tieksmēm Latgalē. Tāpēc 1912. gada 3. novembrī šī intelligences daļa laiž klajā savu laikrakstu «Jaunas Zinas», kuru iespiez Pēterpilī un izdod reizi nedēļā paju sabiedrībā ar 135 biedriem. Sākumā par laikraksta redaktoru strādā mūsu novadnieks V. Krops. (Vaclavs Krops ir dzimis Vārkavas pagasta Kaļvu sādžā, tagadējā Upmalas ciema «Kaļvos»). Pēc tautskolas beigšanas viņš izglītību turpināja Svētās Katrīnas gimnāzijā, tad garīgajā seminārā Pēterpilī. No semināra izstājās un strādāja kā mājskolotājs pie Randaukas (Arendoles) muižas pārvaldnieka, pēc tam strādāja metalurģisko fabriku sindikātā «Prodomet» par grāmatvedi. Pirmā pasaules kara laikā iegūst pulkveža pakāpi un strādāja par grāmatvedi hidrotehniskajā daļā. Latvijā darbojās kā mlertiesnesis pie Latgales apgabala tiesas, 1917. gadā piedalījās Latgales kongresa darbā.

V. Krops savu literāro darbību iesāka 1909. gadā avīzē «Dryva», kurā tiek ievietota vesela virkne viņa stāstu un apcerējumu. Aktīvi piedalījās avīzes «Jaunas Zinas» nodibināšanā, būdams par galveno līdzekļu vācēju. Vaclavs Krops miris 1928. gadā Krāslavā, kur arī ap-

(1. turpinājums.)

Biedrība caur avīzi pulcina latgaliēšu bēgļus svešumā, atgādina tiem neaizmirst savas tēva mājas, savu dzimto zemi un valodu, audzina jauno paaudzi nacionālā garā, pasargādama to no nacionālās un saimnieciskās bojā ejas. Biedrība sniedza palīdzību arī bēgļiem reevakuācijas laikā.

Padoma latgaliēšu intelligences domu paudēja, biedrība aktīvi risina jautājumu par turpmāko Latgales likteni, iezīmē politiskās perspektīvas un, piedaloties Latviešu bēgļu centrālkomitejas paplašinātajās sēdēs, vispusīgi apspriež jautājumu par Latvijas novadu apvienošanās. Šis materiāls parādās «Dryvas» slejās un rod pozitīvu atzinājumu. 1917. gada 15. martā biedrības sasauktajā latgaliēšu sabiedrisko darbinieku sapulcē ar balsu vairākumu tiek apstiprināts jautājums

Vācu rakstura „noslēpumi“?

— Ja jūs nejausti pamanīst kaut ko netīru, piemēram, veikala skatlogu vai automašīnu, droši varat tos sadauzīt. — to sakot, Rofls Sneideris, diplomēts inženieris no Hamburgas, liekas, nejokoja. — VFR par šādu rīcību jūs neviens nenosodīs.

— Kāpēc?
— Mums jau viduslaikos izveidojies nesatricināms noteikums: augstāk par visu kārtība, rūpība, tīrība. Noteikuma pārkāpumi sodīti un vēl aizvien tiek sodīti ar rakstītiem un nerakstītiem likumiem. Ja jūs vairākkārt esat bijis mūsu zemē, varbūt esat ievērojis: nelielās pilsētās sievietes ar zīpēm un suku vēl aizvien mājās priekšā nomazgā bruģi. Tā ir ļoti sena tradīcija.

Vācieši stingri seko kārtības ievērošanai. Tik stingri, ka neiztiek bez kurioziem. Stāsta, ka viens no pensionāriem, kas dzīvo daudzdzīvokļa mājā, aiz garlaicības nolēmis sarīkot nelielu «sestdienas talku» — aizvākt sniegu no pagalma. Nākamajā dienā no namu pārvaldes pienāca bargā pavēle: pensionāram aizrādīja, ka viņa rīcība nav pieļaujama, tas ir noteikto normu pārkāpums un turpmāk viņam aizliegts pildīt sētnieka funkcijas.

— Sodien kārtības ieradums jau kļuvis par mūsu nacionālo psiholoģiju, — domā R. Sneideris — Protams, izpaužas arī tāda tīri vāciska īpašība kā tieksme nevienam nepiekāpties pat sīkumos, pat sīkumos būt pārākam par citiem.

— Vai tiešām jums nav apnicis vienmēr un it visur ievērot paredzētos noteikumus?

— Reizēm patiesi apņikst. Un ne tikai man vien. Pie mums pat radušās iniciatīvas grupas, kas aicina cilvēkus mācīties pārlet ielas neparedzētās vietās, nepildīt dotos solījumus, neievēro kontraktu termiņus utt.

Uzmanība. Pamanījis sev pievērstu sveša cilvēka skatienu, tipisks vācietis neatļausies vienaldzīgi novērsties vai, vēl jo vairāk (kā tas gadās pie mums), nikni atvairst jūsu skatienu. Reakcija vienmēr viena un tā pati: «Vai jūs vēlējāties kaut ko pajautāt?» Drūzmā vācietim, Dievs, pasargā, pat prātā neienāks jūs pagrūst vai pārbaudīt jūsu ribu izturību. Atminējās jūsu vēlēšanos paiet uz priekšu, viņš jums tūlīt dos ceļu. Es ļoti nemaz nerunāju par to laipnību, kas plaukst un zēl veikalos: to nevar pēc parāduma izskaidrot tikai ar bailēm zaudēt potenciālo pircēju.

Taupība. Es izjutu šīs vācu

rakstura īpašības. Trīrā, viesnīcā (kas, starp citu iekārto tā ievērojami labāk par Maskavas intūristu numuriem) man vajadzēja gulēt neizģērbjoties, tik auksti bija. Vācieši — blakus numura iemītnieki — mani uzskatīja par izlutinātu: «Bija vēsi, jums tasinība, bet mēs pie tā esam pieraduši.» Viņi pieraduši arī pie taupiņas ūdens lietošanas. Mazgājoties vācietis nekad velti nelies ūdeni: viņš izlīdēni aizbāzīs, piepildīs ar ūdeni, nomazgāsies un tikai pēc tam noskalos seju ar tekošu ūdeni. «Gan elektrība, gan ūdens maksā naudu,» mums pamācoši teica viesnīcas saimnieks.

Un nu cits piemērs, kas mani pārsteidza. Lai gan Keļnes iedzīvotājs Vilhelms Seids, kā viņš pats izteicās, sevi nepiešķatīja pie nabāģiem («Spried pats: man ir divi veikali, divstāvu māja piepilsētā, dārgs automobīlis»), viņš, dodamies braucienā ekspresvīlciņā, vienmēr no mājām ņem līdzī sviestmaizes un kotletes. «Es uzskatu par labāku turēties tālāk no restorānvaģona ar tā augstajām cenām», viņš smaidīdams teica. Bet bijušais policists Smiča kungs, kas saņēmis pensiju 3 000 markas mēnesī, ar nēslēptu lepnumu stāstīja, ka,

pateicoties pazīnam padomju vēstniecībā, varējis krietni ietaupīt sakarā ar vīzu izsniegšanu. «Vai daudz?» — «Veselaš desmit markas.»

Atraisītība. Šī īpašība, kas nozīmē atraisītību uzvedību un izpaužas pat tīri ārēji — cilvēku kustībās, VFR iedzīvotājus ļoti atšķir no mums. Nokļuvuši VFR, mēs tūlīt to izjutām. Tiesa, nevar teikt, ka atraisītība raksturīga tikai vāciešiem — laikam gan tā ir to valstu pilsoņu kopīga īpašība, kur personība sen nav saistīta domās un rīcībā.

Trīras centrā uz senlaiku pils pakāpieniem es satiku meiteni, kas, nevienam nepievērsdama uzmanību, spēlēja vijoli. Pirms tam man nekādi nebija izdevies iepazīties ar Rietumvācijas bezdarbniekiem (bet viņi, kā daudzi pie mums pieradināti domāt, izsalkuši bariem klaiņo pa turienes pilsētu ielām). Dīemžēl manai slepenajai cerībai arī šoreiz nebija lemts piepildīties.

— Nē, es, šeit spēlējama nepelnu sev maizī. Vienkārši šī vieta ir ļoti skaista. Un es nodomāju: kas mani traucē šeit paspēlēt vijoli?

Es nemaz negribu teikt, ka vācieši būtu bez trūkumiem. Lai gan viņiem ir augsts kultūras līmenis, manuprāt, viņi ar ne visai lielu cieņu (tāpat kā arī daži no mums) izturas pret nacionālajām minoritātēm. Viņi nekad neatteikties pastāstīt dzēlīgu anekdoti

piemēram, par salu iedzīvotājiem Ziemeļjūrā. «Vai nezini kāpēc salu iedzīvotājs pirmdien leradās darbā saskrāpēts?» viens vācietis jautā otram. «Kā nu ne: viņš svētdien, ēdot pusdienas, nolēma lietot nazi un dakšīnu.»

Pašapmierinātība. Daudziem vācietiem, it īpaši vidējā vecuma un vecākiem, raksturīga šī īpašība — apmierinātība ar dzīvi, stabilo stāvokli, savu turīgumu, respektabilitāti.

Vāciešu raksturā daudz arī paradoksu. Tas, piemēram, izpaužas viņu attieksmē pret apkārtējo vidi, kur taupība lieži nonāk pretunā ar patoloģisku kaislību pret kārtību un tīrību. Hamburgas parkos kategoriski aizliegts nozāģēt pat iepuvušus kokus, zarus, kas apdraud garāmgājējus, — uz šiem kokiem tiek izkārtā īpaša brīdinājuma zīme. Liekas, taupība attiecībā pret dabu novesta līdz absurdam. Vienlaikus vāciešu nacionālās svētkums — Reina — ir tik piesārņots, ka pēc Bonnas iedzīvotāju liecībām ziemā neaizsalst pat pie krastiem. Paziņstami vācieši pa pusei nopietni apgalvoja: ja uzņemtu filmu iegremdētu Reinā, es varētu ietaupīt kimikālijas, un leģendārā nāra Loreleja, ja iedomātos lenirt «vācu Volgas» ūdeņos, paliktu bez matiem.

P. VASILJEVS
(No «Argumenti i fakti»)
Redaktors P. PIZELIS

Pārsteiguma balvas liktenis

Sirsniģi pateicamies tiem laikraksta lasītājiem, kas atbalstīja mūsu pūlinus dažādot jūsu brīvā laika mirklus. Visneatladīgākie ir bijuši Anna un Māris Sondori no Siļukalna. Viņu risinājumus saņēmām jau 26. decembrī. Bet pēdējais bija Preiļu 1. vidusskolas 10. klases skolnieces Ilgas Pastares sūtījums jau pēc Zvaigznes dienas (6. janvāra).

Atliek tikai nožēlot krievu izdevuma lasītāju kūrimum. Nesapēmām nevienu risinājuma variantu. Bet varbūt mūsu krustvārdu mīkla bija pārāk sarežģīta?

Pateicamies par atbildēm T. Skahai no Stabulniekiem, S. Ozoliņai no Riebiņiem, Z. Romulānei, A. Kānklei un B. Korņeļevičai no Līvāniem. Jūtāmiem patikami pārsteigti, saņemot atbildes arī no tālākām vietām — no A. Daugavietes Ogres rajonā un L. Strodes Kegumā.

Preiļu 1. vidusskolas fizikas skolotājs Pēteris Skutelis savam atrisinājumam pievienojis dažas piezīmes:

«Uzdodot krustvārdu mīklas, jādod precīzākas norādes, piemē-

ram, 46 — Galvaspilsēta Amerikā. Uzšķirot LPE, varat izlasīt pa trim Dienvidamerikā un Ziemeļamerikā, kuras apmierina nosacījumu. 47 — Dzelzceļa stacija 29 minūšu braucienā no Daugavpils var būt Surgunta, Krāslava un virkne citu, vērtējot pēc tā, ar kādu vilcenu jūs braucat, nav izslēgti arī preču vilcieni pēc dotajiem noteikumiem...

Lai nebūtu domstarpību starp risinātājiem, kurš variants ir precīzāks un nesāktos savstarpējas kildas par balvas piešķiršanas pareizību, ierosinu to paturēt autoram, lai nākošo reizi veicinātu domas precīzākus izteikumus. Veiksmīgu Jauno gadu!»

Piekrītot risinātāju piezīmēm un ņemot tās vērā, mēs ceram, ka arī turpmāk jūs labprāt piedalīsitēs mūsu krustvārdu mīklu risināšanā.

Bet pārsteiguma balvu — skaņuplati «Čikāgas plecīši» («Made in Latvia») — aicinām saņemt Annu un Māri Sondorus no Siļukalna jebkurā jums vēlama laikā mūsu redakcijā.

Cerībā uz turpmāku sadarbību krustvārdu mīklas autors V. ROMANOVSKIS

IEDZIVOTAJU IEVERIBAI

Paziņojam, ka cukura talonus 1990. gadam Preiļos var saņemt pierakstīšanās vietās: komunālo māju iedzīvotāji — dzīvokļu saimniecības pārvaldē, individuālo māju iemītnieki — pilsētas izpildkomitejā, uzņēmumu māju iedzīvotāji — organizācijā, kuras bilancē māja skaitās, vai izpildkomitejā, kooperatīvo namu iedzīvotāji — dzīvokļu celtniecības kooperatīva kantori.

Talonus marģināšanai līdzekļu un ziepju iegādei varēs saņemt februārī, kad būs noskaidroti fondi 1990. gadam. Talonu sadalīšana notiks tadā pašā kārtībā kā cukura taloniem.

Rajona Tautas deputātu padomes izpildkomiteja

MAINA divstāvu dzīvokli Krāslavā (32 m², 3. stāvs, 103. sērijas māja) pret trīsistāvu dzīvokli Līvānos. Interesēties Līvānos. Rīgas ielā 24—1. Tālrunis: 43937.

AGRORŪPNIECISKĀS APVIEŅIBAS «PREIĻI» MĀCIBU UN KURSU KOMBINĀTS

aicina uz gāzes un elektrometinātāju kursiem ar sekojošu iekārtošanu darbā Preiļu specializētajā parvietojamajā mehanizētajā kolonnā.

Izīņas pa tālruniem: 22193, 21450.

Lopkopības kompleksu operatoru specialitāti var iegūt īstermiņa kursos, sākot ar šī gada 23. janvāri.

Izīņas pa tālruniem: 21170, 21552, 21450.

Administrācija

...un citiem rīts nāks ugunīgs un skaņīgs.

bet manus rītus mūža tumsa segs.

(J. Sirmbārdis)

Izsakām dziļu līdzjutību Gunteram un Raitim, MĀMINU smiltājā izvadot.

2. un 4. klases skolēni, audzinātājas, vecāki

Teic, zeme, vai gulēšu ilgi Zem ziedošās vēlēnas rakts? Teic, dzīve, kam biji tik īsa. Kā blāzmota jūnija nakts? (J. Gavars)

Izsakām dziļu līdzjutību AIVARA ZEILES piederīgajiem, viņu pāragri smiltājā izvadot. Rušonas mednieku kolektīvs

Kāds pārpratums! Un neparasta steigal! Vēl tik daudz rītausmās tev jāieskatās bija... (A. Vējāns)

Izsakām visdziļāko līdzjutību AIVARA ZEILES piederīgajiem sakarā ar viņa pāragro, traģisko nāvi.

Jaunaglonas arodkolas ražošanas apmācības meistarū kolektīvs

Vairs tevis nav, un zēlums sažņaudz krūtīs. Kam vajadzēja tev tik agrimirt? Bez tevis taču daudzliem būs tik grūti, Bez tevis taču daudzliem sāpēs sirds. (H. Gāliņš)

Sāpju brīdī esam kopā ar Viktoru Zeili DELA traģiskās nāves gadījumā. «Lauktehnikas» rajona apvienības kolektīvs

Skaudrā liesma neapdzisis, Dēgs un dēgs, un naktī gaismos, Un nav tādas aizmirstības, Kura spētu tevi aiznest. (E. Vēveris)

Sērojam kopā ar AIVARA ZEILES tuviniekiem, pāragri guldot viņu kapu smiltājā.

Jaunaglonas 58. PTV kolektīvs

Ir sāpes, ko nespējam dalīt uz pusēm, Nav tādu vārdu, kas mīrināt spētu, Nostājus blakus tev draugi un klusē, Kaut vai tā lai tev palīdzētu. (A. Skuljina)

Esam kopā sāpju brīdī ar Viktoru Zeili, DELU smiltājā izvadot.

«Lauktehnikas» Preiļu MTA bāzes kolektīvs

PĒRK lētu automašīnu «VAZ». Var būt remontējama vai avārijas stāvoklī. Tālrunis 43969 zvanīt pēc plkst. 17.00.

Sniegi un puteņi pakalnus klāj, Celi, kas staigāti, ardievas māj. (O. Vācietis)

Izsakām dziļu līdzjutību PĒTERA SUNEPA piederīgajiem sakarā ar viņa nāvi. Dzeržinska kolhoza valde un arodkomiteja

Tu projam aizgāji klusi — Tāda mīla, balta, Zem gadu nastas nogurusi. (A. Grava)

Skumstam līdzī GĒNOVEFAS IVDRES piederīgajiem. Dzeržinska kolhoza arodkomiteja

Pār tavu dzīvi mūža vakars klājies, Miens auklēs rokas, darbā gurusās. (P. Priede)

Izsakām līdzjutību Janim Pūtānam sakarā ar TEVA nāvi. Liepnieku fermas kolektīvs

Par visu to, ko, mīlā māt, man devī, Sirds šodien klusu paldies teic. (Z. Vījupe)

Izsakām dziļu līdzjutību Kasparam un Gunāram Bruzguleim sakarā ar MĀTES un VECMĀMINAS nāvi.

Preiļu sakaru mežģļa kolektīvs

Sedzlet siltu seņēniti, Apkārt klusa, vēsa smiltis. Lai vēl melnā nebūtībā Mani glāsta skatīens silts. (I. Lasmanis)

Esam kopā ar Lūciju Lāckāju sāpju brīdī, guldot MĀMULU kapu kalniņā. Dērbabiedri

Viss jāatstāj, kad saule pavasari Stes atkal valā ziedu pumpurus, Ar saviem straujiem ziemelvēju zirgiem Būs ziema viņu aizvedusi līdz. (A. Elksne)

Izsakām dziļu līdzjutību TEK-LAS ĀDAMA m. KURSITES piederīgajiem sakarā ar viņas nāvi.

Kolhoza «Dubna» valde un arodkomiteja

LENINA KAROGS

● MŪSU ADRESE: 226250, Preiļos, Komjaunatnes ielā 1

● REDAKCIJAS TĀLRUNĪ: redaktors — 22059, redaktora vietniece izdevumam krievu valodā — 22154, atbildīgā sekretāre — 21986, partijas dzīves un padomju celtniecības nodaļa — 21769, redaktora vietniece, agrorūpnieciskā kompleksa un sporta nodaļas — 21759, rūpniecības, celtniecības un kultūras nodaļas — 21985, fotokorespondents, vēstufu, jaunatnes un skolu dzīves nodaļa — 22203, korektori, grāmatvedība, uzīņas par sludinājumiem — 22305.

Laikraksts iznāk otrdienās, ceturtdienās un sestdienās latviešu un krievu valodās. Iesplests Latvijas izdevniecību, poligrāfijas un grāmatu tirzniecības ražošanas apvienības Daugavpils tipogrāfijā (Daugavpils, Vaļkas ielā 1). Izdevniecība «Avīze» (Rīga, Kr. Valdemāra ielā 105). Viena nos. iespiedloks. Ofsetiespiedums. «Lenina Karogs» («Ленинское знамя»). Газета Преильского районного комитета КП Латвии и районного Совета народных депутатов на латышском языке.

Metiens 13 963 eksemplāri (latviešu valodā 10 062 eks., krievu valodā — 3 901 eks.). Indekss 68168. Pas. 54.